

WSPÓŁCZESNE OSIĄGNIĘCIA POLSKIEJ ASTRONOMII

ANDRZEJ UDALSKI

Andrzej Udalski, astronom i astrofizyk, urodził w Łodzi się w 1957 roku. Jest profesorem (od 2000 roku), dyrektorem Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego, członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, kierownikiem Optical Gravitational Lensing Experiment (OGLE) — projektu naukowego mającego na celu obserwację nieba za pomocą soczewkowania grawitacyjnego. Obserwacje prowadzone są za pomocą polskiego teleskopu w Las Campanas w Chile. Zjawisko mikrosoczewkowe następuje wówczas, gdy obdarzony masą obiekt (gwiazda, planeta, czarna dziura itp.) przechodzi na niebie bardzo blisko świecącej w tle innej odległej gwiazdy. Pole grawitacyjne obiektu, zgodnie z teorią względności Einsteina, ugina światło gwiazdy tła i wzmacnia je tak jak soczewka. W 2006 roku odkryto pierwszy układ planetarny złożony przynajmniej z dwóch planet. OGLE-2006-BLG-109L znajduje się w odległości prawie 5000 lat świetlnych od Ziemi w gwiazdozbiornie Strzelca. Obie planety są gazowymi olbrzymami. Badania jego przyczyniły się do rewizji skali odległości we Wszechświecie, za co w 2002 roku otrzymał Nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w dziedzinie nauk ścisłych.

Profesor Andrzej Udalski, w tle Obserwatorium Las Campanas w Chile, 2012, Kolekcja Andrzeja Udalskiego

ALEKSANDER WOLSZCZAN

Aleksander Wolszczan, astronom i astrofizyk, urodził się w Szczecinku w 1946 roku. Ukończył Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu w 1969 roku. Tu uzyskał stopień doktora fizyki za pracę poświęconą pulsarom. Od 1982 roku stale przebywa za granicą. Aktualnie wykłada jako profesor astronomię i astrofizykę na Uniwersytecie Stanu Pensylwania. We wrześniu 1990 roku za pomocą radioteleskopu w Arecibo (Portoryko) odkrył pierwsze trzy planety poza Układem Słonecznym wokół pulsara PSR 1257+12 w konstelacji Panny. Odkrycie zostało oficjalnie zaprezentowane na Zjeździe Amerykańskiego Towarzystwa Astronomicznego w Atlancie w 1992 roku i opublikowane w naukowym czasopiśmie „Nature”. Od tego czasu naukowcy odkryli już ponad 700 potwierdzonych planet pozasłonecznych. W 1992 roku otrzymał Nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w dziedzinie nauk ścisłych.

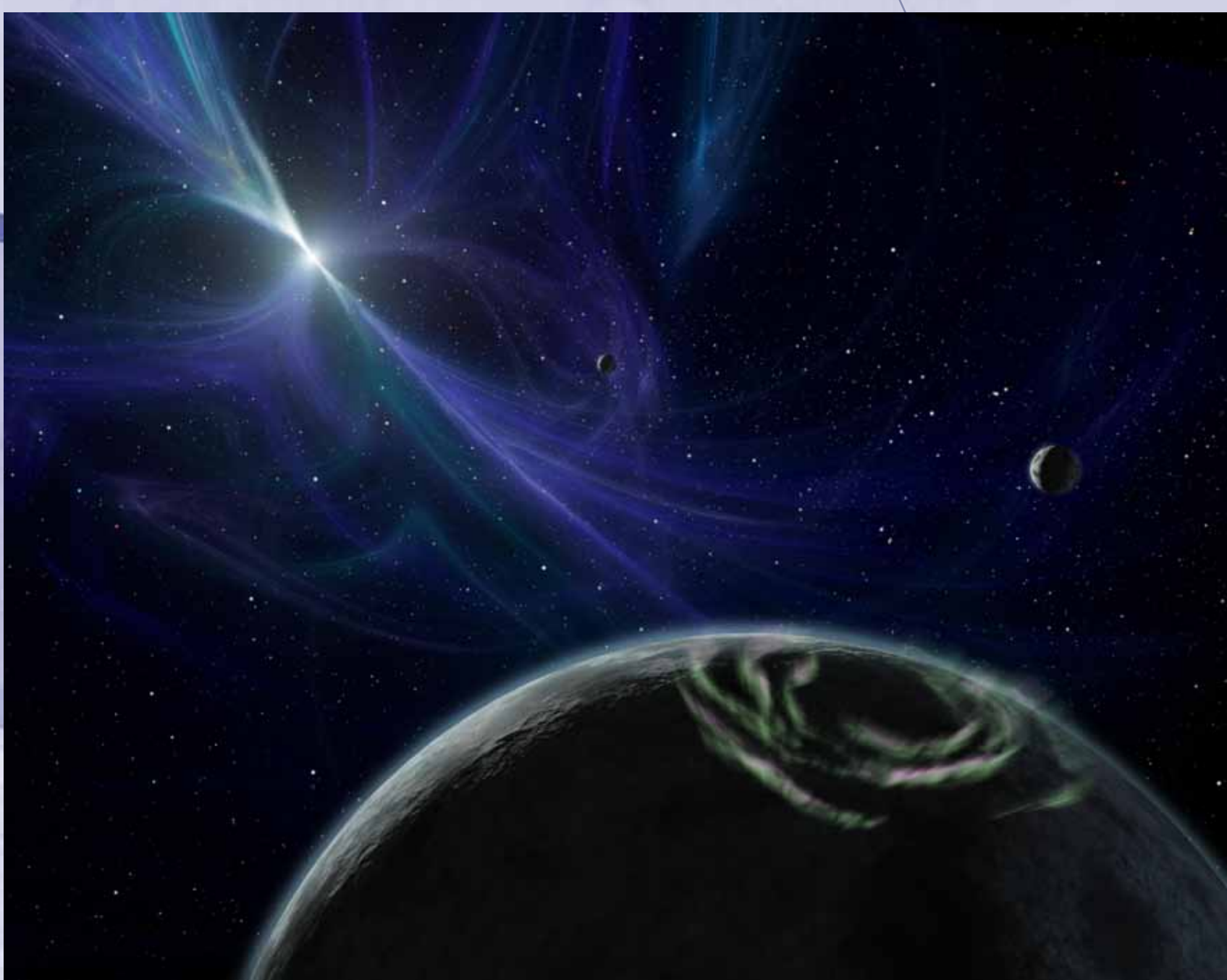
Profesor Aleksander Wolszczan, 2008, <http://www.personal.psu.edu/bss5083/text.html>, 20 września 2012

Obserwatorium Las Campanas w Chile, 2012, Kolekcja Andrzeja Udalskiego

Polski teleskop w Las Campanas w Chile, 2012, Kolekcja Andrzeja Udalskiego

Artystyczna wizja pulsarów z planetami na orbicie, <http://science.psu.edu/news-and-events/2008-news/Wolszczan5-2008.htm>, 20 września 2012

Teleskop, na którym pracował Aleksander Wolszczan w Obserwatorium Radioastronomicznym Very Large Array w Nowym Meksyku, 2008, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/5,114873,5778768.html?i=4>, 20 września 2012